

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 " — "
Negyed évre . . . 1 " 50 "
Egyes szám ára . . . 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyilttér” rovatban
közlendő cikkek soronkin
10 kr. díjért közöltetnek.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:
Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SOMLYÓN:
Móricz Gyula szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:
Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:
Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyilttéri cikkek, stb. a kiadóhivatalokban fogadtatnak el.

Felhívás előfizetésre

a „Székelyföld” 1884. évi folyamára.

A „Székelyföld” című közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 frt. — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

Előfizetések elfogadtatnak Kézdi-Vásárhelyt a kiadó-hivatalban, Csik-Szeredán Szabó Albert könyvnyomdájában. Az előfizetési pénzek vidékről — legcélszerűbben posta-utalvánnyal — Kézdi-Vásárhelyre, lapunk kiadó-hivatalába küldendők.

A „Székelyföld” kiadó-hivatala.

Az önkéntes társulásról.

Budapest, 1884. jun. 10.

(Vége.)

Hogy nézeteim megfelelnek-e a haladó korszak követelményeinek és hazai viszonyainknak, azt csak többféle nézetek és vélemények meghallgatása után lehet megítélni. S bár a társulásra vonatkozó nézeteim az eddig felsoroltakban nagyrészt érintve voltak, de a

A „Székelyföld” tárczája.

„Hamlet” fölött.

Hamlet mélységén, magasságain
Ámult gyönyörrel himbálom magam:
Parány e bús lét szűk korlátain,
S mily mérhetetlen láthatára van!
Ti rögre lánczolt törpe szellemek,
Repülni még, ha van s bir szárnyatok:
Ily meredély ormára törjétek,
Ily ösvények mélyére száljatok!

Mély bú alá nyilalló sejtelem,
Szivszaggató eszmélet, tétova;
Vércsillagok kietlen éjfélen.
Hová mutattok — őrizz' ég — hova?!
Álörlet, magába veszni kész,
Hazug közöny, guny, mely jajgat, nevet!
Uj Tyrtaeus: te gyáva és merész,
Bujkálva csattogsz harszó éneket.

A lét és nem lét! Ifju óh megáll!
Eme kiálló szirt felé ne menj.
Sorsod halandó, és nem az e vágy.
Zenith, nadir: örvénylő végtelen,
Magába fordult bűvár szellemed
Se lát, se hall, csak mormol, kérd, kutat,
Önnön mélységin hintál, szédeleg...
Jer nympa, jer, ints néki más utat.

dolog anyagi oldalára nézve még egyet-mást elmondani szükségesnek látok. Nézetem szerint oda kell törekedni, hogy mind a birtokos, mind pedig munkás osztály igényei ki legyenek egyenlítő. Miután pedig a külföldi gyárpárral szemben versenyképességet kell kifejtenünk, lehetőleg oda kell törekednünk, hogy úgy kézmű-, mint házi iparunkat gyár-íparrá fejlesszük, mert józan észszel lehet következtetni, hogy gyár-íparral szemben csakis gyár-íparal lehet versenyezni. Fő-vonzereje lenne pedig a szövetségnek az anyagi érdek. Ily értelemben ohajtanám, hogy véd-szövetség létesíttessék. Ezen véd-szövetség felállítására pedig nézetem szerint legcélszerűbben részvények útján lenne eszközözendő. És ez a szentesített ipar-törvény értelmének meg is felel. Az ipartörvény értelme csak annyiban nem egyezik meg az én eszmémrel, a mennyiben ott csak az iparosok anyagi érdeke van érintve, az én eszmém pedig az összes nép anyagi érdekeit felöleli.

A hazai összes nép anyagi érdekeinek felölelésében foglaltatik a becsületes munkának értékesítése, mely által annak lenézése, megvetése vagy kerülése, mint káros következményű ragályos társadalmi betegségek, ellensúlyozva lennének. Benne van még a munka- és keresetadással a kivándorlás megakadályozása, sőt az adóképeség emelése által a közjólét helyreállítása is. Ezzel pedig az összes nép anyagi

érdeke oly vonzerőt nyer, mely által minden osztály-, nemzetiségi, faj- vagy vallási és pártérdekből származó gyűlölség megtörik és semmivé lesz. Ezeknek elérhetésére nagy reményt nyújt az új ipartörvény. Ez tehát oly szabad-élvű alapeszmével bír, mely által idővel fokozatos fejlődés mellett ki lehet vinni az önálló vámterületet és a függetlenséget. Épen ezen oknál fogva kötelességük az iparosoknak, hogy ezen alapeszmével minél előbb megismerkedjenek s azon magasztos honfiai hivatást, melyet a szentesített új ipartörvény reájok mér, úgy a haza, mint saját jóllétük érdekében hiven és pontosan betöltsék. Bizonyítsák be, hogy hazánkban az ipartűgy nagyfontosságú szereppel bír s hogy az ipartűgygel szoros kapcsolatban a mezőgazdaság is fejlődhetik. Bizonyítsák be továbbá, hogy téves azon eszme, miszerint Magyarország csupán mezőgazdasági állam. Végül bizonyítsák be a kor szellemének intő szavát, mely szerint elmúlt már a harczi dicsőség fényes kora, s most csak a munka az, a mi a népet a közjólétre vezeti, a hazát és nemzetet régi dicsőségére emeli. Adja Isten, hogy úgy legyen!

Egy iparos.

A választások. Eddigél 410 választás eredménye ismeretes. Választatott eddig 225 kormánypárti, 73 függetlenségi, 59 mérsékelt ellenzéki, 16 antiszemita, 18 nemzeti-ségi, 10 pártunkivül; 8 kerületben szűkebb választás lesz.

En nem tudom, bűkörben forgok-e?
Melyből kitörnöm sirig nem lehet;
De csak legyek ez örült gondoké,
Csodáljak Istent, embert, szelemet!

E. Kovács Gyula.

Az égi testek távolsága.

(II-dik séta a világok kertjében.)
(Folytatás.)

Az eddig előadottak után az állócsillagok távolával való foglalkozás nem fog nehézségbe ütközni. Itt is a már közlött mértani szabályt használják, csak hogy a föld félátmérője (sugara, vagy radiusa) alapjának itt már nem vehető, mert az még a két legtávolabbi bolygó (Uranus és Neptunus) parallaxisának meghatározására sem elég nagy. Így például Uranus távolából a föld félátmérője csak 0.47 másodpercnyi szög alatt látszik, már pedig a csillagászati műszerekkel 1"-nél kisebb szög nem észlelhető; ezért e bolygó látköri látszógát más uton, azaz: Kepler 3-ik törvényének alkalmazása által számítják ki. Más alapon után néztek tehát, s e célra a föld-pálya félátmérőjét, vagyis a kerek-számban elfogadott 20 millió mértföldet választották, a legnagyobb, a melylyel

Szűkebb választás lesz: a nagytádi, tiszalöki, aradi, szentgothárdi, mezőturi, a kecskeméti felső, a kecskeméti alsó kerületben s Maros-Vásárhely I-ső kerületében.

Tudományos apróságok.

A vasutak haladási gyorsaságának folytonos szemmel tartása és ellenőrizhetése régen képezi már a vaspályavezetőségek ohaját és ismételve foglalkoztak e feladat megoldásával jeles mérnökök. Igen fontos volna az nemcsak bizonyos általános technikai kérdések eldöntésénél, hanem főképp azért, hogy a vonatra vezető személyzet működését ellenőrizni, a vonatra pedig, különösen lejtős helyeken, alagutakon, hidakon és egyéb veszélyes pontokon felügyelni lehessen. Különböző uton-módon igyekeztek e cél elérésére. Egyik mód különböző helyeken már alkalmazásban is volt, de nem felelve meg egészen a kívánt czélra, megint abban hagyták. Állott pedig ez egy olyan, a vaskocsik egyikében elhelyezett készülékből, a melyen a vaskocsi kerekének minden egyes fordulata egy egyenletesen legöngyölödő papírsávon fel volt jegyezhető, illetőleg magától feljegyeztetett. Legújabbban az elektromosság segítségével kísérlék meg azt a következő elv szerint létesíteni. A vaspályavonalon bizonyos közökben oly készülékeket állítanak fel, a melyek, ha rajtuk a vonat keresztül halad, automatikusan elzárnak egy galván-batteriat és ezzel együtt a következő állomáson felállított ellenőrzési készüléken valami jegyet idéznek elő. Ennek gyakorlati kivitele igen sok nehézséggel jár, a mint ezt az Amerikában, Németországban és Franciaországban eddig véghezvitt kísérletek mutatják, de az a nagy horderő, a melylyel annak sikere jár, azt remélteti, hogy további újabb és újabb kísér-

rendelkezhettek; ámbár ez szintén elenyésző csekélység még a hozzánk legközelebb álló csillagok távolához mérve is, mint ez mindjárt kiviláglik.

Nagyítsuk meg gondolatban a napgömböt akkorára, hogy átmérője 20 millió mértföldet tegyen; azután helyezkedjünk át képzeletben a legközelebbi állócsillagba, s tekintsünk onnan egy jól felszerelt távcsővel a napgömbre, azt fogjuk tapasztalni, hogy ezen roppant gömb tetsző átmérője egy másodpercnyi szögöt nem tesz ki, tehát meg nem mérhető; miért? mert 1" szög 20,000,000 × 206265 = 4,125,300,000,000 mf. távolságot ad, ennél pedig legközelebbi állócsillag is távolabb van, különben észlelhető volna 1" percz alatt.

Megjegyzendő, hogy az állócsillagok parallaxisát, megkülönböztetését a naprendszerünkhez tartozó égi testek látköri látszógától, „évi látszóg”-nek hívják. „Évi látszóg” ekként azon szög, mely alatt az állócsillagból néző szem a föld-pálya félátmérőjét látná.

Mivel e szerint még a hozzánk legközelebbi állócsillag is 1 másodpercnél kisebb parallaxissal bír, emel fogva újabb eszközök létesítése vált szükségessé; és a tudomány nem szünetelt. Boulevard feltalálta a heliometert, Fraunhofer pedig,

leteknek sikerülni fog a kitűzött feladatot minden tekintetben kielégítően megoldani.

Wheatstone régóta foglalkozik egy olyan készülék szerkesztésével, a melynek segítségével az ágyugolyó haladási gyorsaságát mindenkor pontosan meghatározhatná. Sikerült is ez neki, de csak $\frac{1}{60}$ másodperc pontossággal. Mások nem elégedtek meg ezen eredménnyel, hanem a meghatározási módszereket s arra szolgáló készülékeket tökéletesítették, úgy hogy most már nemcsak az ágyúcsövön kívül lehet követni a golyó haladásának sebességét, hanem a csövön belül is mozgásának lefolyásait. Siemens W. az úgynevezett „szikra-chromograf”-ot szerkesztette e célból, a melynek segítségével az említett célzt a lehető legnagyobb pontossággal lehet elérni. Ugyanezzel a készülékkel az elektromosság terjedésének sebessége is megmérhető; azt a régebbi kísérleti eredményekkel közel megegyezőleg 463,500 kilométernek találták másodpercenként.

Az előbb vaspályáról szólván, ide iktatok egy igen érdekes statisztikai kimutatót a vaspályavonalak hosszára nézve a különböző országokban és valamit a vaspályaszerencsétlenségekről.

A vaspályák hosszát illetőleg Németország áll első helyen, a hol körülbelül 35,000 kilométer kiterjedésnek felel az meg, a mi — mellesleg legyen fölemlítve — vagy 5 milliárd forintba került. Angolország 30,000, Franciaország 29,000, Oroszország 24,000, Ausztria-Magyarország 20,000, Olaszország 10,000, Spanyolország 8,000, Svéd és Norvégia 7,500, Belgium 4,500, Svájc 3,000, Németalföld, Portugal és Dánia külön-külön 2,000 kilométernyi vaspályahálózattal bírnak. A lakosok száma és a terület nagyságára nézve 10,000 lakosra és 100 négyszög kilométernyi területre jut Belgiumban 90, Nagy-Britániában 84, Svájcban 72, Németországban 61, Németalföldön 52, Franciaországban 51, Dániában 50, Ausztria-Magyarországban 38 kmtr vaspálya. Egész Európának vaspályahálózata kitesz körülbelül 200,000 kilométert, ugyanannyit Amerikában, míg Ázsiában 15,000, Afrikában 3,000 és Ausztráliában ugyanennyi kilométert. A vaspályaszerencsétlenségek statisztikájában Németország áll utolsó helyen. Mig Angliában 1,600,000 utasra, Franciaországban 1,700,000-re, monarchiánkban 2 millió 400,000-re, Belgiumban 5 millióra jut egy halott, addig Németországban csak 11 millió 500,000-re, úgy hogy sokkal csekélyebb itt a vaspályán szerencsétlenül járók száma, mint a mezőgazdaságban, az iparban és a bányákban. Angolországban utazhatni leggyorsabban, Amerikában a legkényelmesebben, Németországban a legbiztosabban.

(Folytatása következik.)

kinek siremlékén „Approximavit sidera” (A csillagokhoz közelebb vitt) felirat áll, az úgynevezett fonal-apránymérőt, (Fadenmikrometer), melylyel tízszer erősebb mérések valának eszközölhetők, mint a Bradley által használt műszerrel. Ez utóbbi műszer, Fraunhofer kora elhunytával, Bessel kezébe került, s ezzel 1837-ben újabb erővel fogott a megfigyelésekhez. Mily erőfeszítést és tudományos késztültséget igényelnek az e nemű megfigyelések és az ezekből levezetett számítások, ki fog némileg derülni, ha nagyjában előadjuk egyetlen egy csillag parallaxisának felfedezési történetét.

Az érintett égi test a Hattyu 61 számú csillaga. Ennél Bessel a következő mód szerint járt el. E csillag látszólagos távolát a leggondosabban meghatározta két más, jóval kisebb, kilenczed nagyságú *a* és *b* csillagoktól, s ezen megfigyeléseket egy egész éven át folytatta, mely idő a parallaxis egész periódusát magában foglalja. Megmért 85 látszólagos távot az *a* jegyű kisebb csillagtól és 98 távot a *b* jegyűtől, s ezekből kiszámította a parallaxis valószínű viszonylagos értékét 0'3136"-el.

Ezen eredményt azonban maga is csak előlegesnek tekintvén, 1839-ben a megfigyelések újabb sorához fogott s folytatta azokat 1840-ig, midőn a mérések összességéből kiszámított évi parallaxis már 0'3483"-re emelkedett. Később Peters, részben Bessel adataira támaszkodva, a parallaxis definitio értékét 0'3774"-el állapította meg, mi a Bessel méréseinek eredményét megközelítette. Azonban Johnson mérései 1852. és 1853-ban az oxfordi nagy heliométerrel, melyeket a Besselével nem azonos két szomszéd csillaggal eszközölt, 0'42" parallaxist eredményeztek. Ezen érték is még aránylag elegendő összhangzást mutatott ugyan az előbbivel, de Woldstedt 1854-ben, Struve mérései alapján, ki 0'511"-et hozott ki, a 61 számú csillag parallaxisát 0'52"-el állapította meg, mi annál meglepőbb volt, mert Peters ezt megelőzőleg, esetleges hibák felfedezése céljából, Bessel méréseit új revisió alá vevén, ezuttal csak 0'36"-et hozott ki. Midőn Woldstedt észleletei 1859-ben teljes részletességgel nyilvánosságra jutottak, csak akkor tűnt ki tisztán, mily rendkívül pontosak s egyszersmind szigorúan összhangzóak valának a távolságmérések és a fekvési szögek (Positionswinkel) meghatározásaiból levezetett parallaxis-értékek, melyek a fenti 0'52"-et eredményezték, valamint az is, hogy ezen szoros meghatározás a Besselétől mennyire eltérő.

Ezért Auvers 1860-ban új megfigyelési sorhoz fogott, mely munkáját 1862-ben bevégezvén, az eredmény 0'5638"-et

Tanügy.

Beküldetett szerkesztőségünknek a brassói m. kir. állami elemi, polgári és ipariskolák 9-ik értesítője az 1883/4-ik tanévről. A gondnokság megbízásából kiadta Orbán Ferenc igazgató. A kitűnően szerkesztett mű hű képet nyújt a brassói állami iskolák életéről. Az Értesítőből, mint öröndetes jelenséget, konstatalhatjuk, hogy az ottani polgári iskolánál a jövő tanévben egy kereskedelmi szaktanfolyam és egy ipartanműhely fog berendeztetni. Olvasó közönségünknek hasznos szolgálatot vélünk tenni, midőn az „Értesítő” ide vonatkozó részét a következőkben közöljük:

„A brassói polgári iskolában a kereskedők és iparosok külön igényeinek megfelelő kereskedelmi szaktanfolyam és műasztalossági ipartanműhely fog a jövő tanévre berendeztetni.

2. A polgári iskolával kapcsolatos kereskedelmi szaktanfolyamnak és műasztalossági ipartanműhelynek célja, hogy növendékeinek az általános műveltséghez tartozó ismeretek elsajátítása mellett a IV., V. és VI-ik osztályú párhuzamos három évfolyam alatt a lehetőleg befejezett elméleti és gyakorlati magasabb kereskedelmi, illetve ipari szakoktatást nyújtson, mely odáig terjedjen, hogy a szoros értelemben vett kereskedői pályára készülő ifjak a kereskedelmi levelezés, könyvvézetés s általában az üzleti irodai munkákban oly szakképzettséget nyerjenek, miszerint a kereskedés, forgalom és közgazdaság terén, valamint pénzügyzeteknél maguknak biztos életpályát nyithessenek; az ipari pályára készülőket pedig képesíttessék az asztalos-ság, a faragás, az esztergályozás, az építészeti műhelyrajz és ipartanban szerzendő ismereteik alapján az egyes műtárgyaknak rajzok után való előállítására, és így arra, miszerint kilépve az életbe, mint művelt, önálló segédek kenyerüket megkereshessék.

3. Ezen célhoz képest az osztályok tanterve úgy állapították meg, hogy a IV-ik osztálytól kezdve a délelőtti órákban a polgári iskolai általános tudnivalók, a délutáni tanórákban pedig külön-külön a kereskedelmi irányban haladók és az ipartanműhelyben foglalkozók részére a szükséges szakismeretek taníttatnak.

Ezen újonnan megnyitandó tanfolyammal egy régóta erősen érzett hiány lenne pótolva. Ezáltal a kereskedelmi pályára készülő ifjak a legszükségesebb ismereteket könnyen megszerezhetik. A legmelegebben ajánljuk a szülők figyelmébe!

ből kiszámított évi parallaxis már 0'3483"-re emelkedett. Később Peters, részben Bessel adataira támaszkodva, a parallaxis definitio értékét 0'3774"-el állapította meg, mi a Bessel méréseinek eredményét megközelítette. Azonban Johnson mérései 1852. és 1853-ban az oxfordi nagy heliométerrel, melyeket a Besselével nem azonos két szomszéd csillaggal eszközölt, 0'42" parallaxist eredményeztek. Ezen érték is még aránylag elegendő összhangzást mutatott ugyan az előbbivel, de Woldstedt 1854-ben, Struve mérései alapján, ki 0'511"-et hozott ki, a 61 számú csillag parallaxisát 0'52"-el állapította meg, mi annál meglepőbb volt, mert Peters ezt megelőzőleg, esetleges hibák felfedezése céljából, Bessel méréseit új revisió alá vevén, ezuttal csak 0'36"-et hozott ki. Midőn Woldstedt észleletei 1859-ben teljes részletességgel nyilvánosságra jutottak, csak akkor tűnt ki tisztán, mily rendkívül pontosak s egyszersmind szigorúan összhangzóak valának a távolságmérések és a fekvési szögek (Positionswinkel) meghatározásaiból levezetett parallaxis-értékek, melyek a fenti 0'52"-et eredményezték, valamint az is, hogy ezen szoros meghatározás a Besselétől mennyire eltérő.

Ezért Auvers 1860-ban új megfigyelési sorhoz fogott, mely munkáját 1862-ben bevégezvén, az eredmény 0'5638"-et

Színészet.

K.-Vásárhely, 1884. jun. 25.

Szombaton Leővey József javára közönség előtt adatott: „Ármány és szerelem”, Schiller 5 felvonásos drámája. Ez előadásról is dicsérattal kell megemlékeznünk. Az est hőse Leővey, a jutalmazott volt, ki ezuttal is gonddal, érzéssel játszott s a közönség tetszését méltóan kiérdemelte. Hegyi pompásan játszott a cselzővő Wurm szerepében. Ugyanezt mondhatjuk Lendvayról is, ki szintén kitűnően alakította Waltert s pompásan kiállotta a versenyt „czimborá”-jával: Wurmmal. Ez előadáson láttunk egy új alakot is: Leőveyné is, kinek játéka szintén látszott az igyekezet, alakítása néhány jelenetben jól sikerült, s a közönség több ízben megtapsolta. Jól játsztak még: Fábiánné és Várady.

Vasárnap Csiky Gergely jeles vigjátéka, a „Buborékok” került színre szépségű közönség előtt. A nélkül, hogy a darab érdemleges bírálatába bocsátkoznánk, nem mulaszthatjuk el megjegyezni, hogy kitűnő színműrőnk örök hálára kötelezte e darabjával az egész férfínemet. Annyi férfi-erény s annyi női hiba és gyengeség van e kedves vigjátékban; a férfiak igen kevés kivétellel mind oly szép színben vannak feltüntetve, hogy méltán lekötözve érezheti minden férfi-ember magát. Mi magunk sem vagyunk képesek az ítézi pártatlanságot megőrizni; a férfi bennünk is felülkerekedik s ujjongva helyezkedik Csiky álláspontjára. Egy asszony, ki könnyelműségével bukásba hajtja férjét; egy másik asszony, ki indulatos és szeszélyes, ki sir és panaszkol s a kávé csészéket földhöz vágja s végül a becsületes férjet oda viszi, hogy állomásáról lemondjon; egy harmadik asszony férjet vadász s tele van neveltséges fennhőzéssal s társadalmi félszűzségekkel s így tovább. Ezzel szemben egy derék családapa, ki 32 évig türi neje kiállhatatlan szeszélyeit, pazarlásait; egy másik férj, ki neje miatt kénytelen lemondani fényes állásáról; egy harmadik férj, kinek becsületi lelke nem is sejti, hogy neje, vesztégetésével, egy derék ember boldogságát tönkre teszi, s így tovább... Asszonyi ármány vezeti az események fonalát s derék férfiak sorsa a szenvedés. A darab végén az asszonyok megadják magukat a férfi-uralom alatt minden rendbe jön. Ezek képezik a főbb momentumokat, melyek körül a darab eseményei játszanak; végül a gyöngébb nem kapitulál s a férfiúi erény győzve, diadalmasan emelkedik ki... Az előadás igen sikerült. Várady Rózsa pompásan alakította a szeszélyes, haragos menyecskét. Fábiánné Szi-

dónia szerepében remekelt. Várady Ibolyka ügyes, élénk játékkal csekély szerepének jelentőséget tudott kölcsönözni. Lendvay (Solnay), Várady (Morosán), Leővey (Rábay) kitűnően játsztak. Az előadás folyékony és összefüggő volt.

Apróságok.

— E. Kovács Gyula ur, a kolozsvári nemzeti színház kitűnő művésze, már megérkezett Kézdi-Vásárhelyre s vendég szereplését csütörtökön „Hamlet”-tel kezdi meg. Előjegyzések a vendég-előadásokra már eddig nagy számban történtek; ezen körülmény s a vendégművész iránt nyilvánuló általános érdeklődés remélhő engedi, hogy miért a közönségünk E. Kovács urat, a magyar színművészet elsőrendű művelőjét, bajnokát méltó pártfogásban fogja részesíteni.

— Az érettségi vizsgálatok a csiksomlyói róm. kath. főgymnasiunban e hó 20-án tartattak meg Elischer József, nagyszabeni kir. tankerületi főigazgató elnöke alatt. Elischer ur ezen gymnasiunnál, mely szintén a tankerületébe esik, most járt először s már is Caesar gondolatával távozhatott tovább. Benne a tankerület minden iskolája, felekezeti tekintet nélkül, egy universalis ismerettel bíró tanférfit, humanus és leereszkedő előjárót s a közügy egy oly egyént nyert, kit minden felekezet irigylet s egyszersmind örömmel mondhat magáénak. A tanártestületre nézve két napi Somlyón léte kedves és tanulságos időtöltés volt. Eddigél a hol megfordult, mindenütt legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak róla, miért a kinevezés alkalmával tanusított választásért a kormányt méltó elismerés illeti.

— A kézdívásárhelyi tisztviselők által tervezett nyári multság valószínűleg a jövő hó 1-ső vagy 2-ik napján fog megtartatni. A multság napjáról a közönség értesitetni fog.

— A trónörökös ezrede, a 19-ik gyalogezred, ez évben üli meg alapításának 150 éves jubileumát. Az ezredet 1734-ben létesíté gróf Pálffy Lipót a saját költségén s az ezred történetében, a török háborúktól kezdve egész a legújabb időkig, sok győzelmes emléke van. 1858. aug. 22-én, Rudolf trónörökös születése után egy nappal, az uralkodó a következő kénziratot adta ki: „Akarom, hogy az Isen kegyelme által nekem adott fiu születésétől kezdve derék sereghez tartozzék, és ezért kinevezem őt 19-ik gyalogezredem ezredes-tulajdonosává; az ezred ezental a „trónörökös” nevet viseli. Ferencz József, s. k.”

— A Rikán belőli honvéd-egylet a feledhetetlen hős, Gábor Áron halálának évfordu-

Wega, 16 billió mf.
Sirius, 21 billió mf. (szorosabban 207 billió.)
Arcturus, 32 $\frac{1}{2}$ billió mf.
Sarkosillag, 54 billió mf.
Capella, 90 billió mf.

Meszerő távolságok valóban s épen azért a kiszámítás módjával való megismerkedés annyival érdekesebb. Mind a mellett lehetnek biz ezen számoknál egy-két billió rugó hibák is. A csillagászok magok sem állítják, hogy a fenti parallaxisok idővel nem fognak kiigazítás alá esni; ez a dolog természetében fekszik. Hisz, mint láttuk, a nap távola sincs még teljes pontossággal megállapítva. „Az ember — mondja Maedler — még századik részét sem érte el annak, a mit szellemi tehetségeinél fogva még elérni képes.” De ha tekintetbe vesszük, hogy 1836-ig az állócsillagok parallaxisának meghatározására fordított minden erőfeszítés eredménytelen maradt, mindenesetre nagy vívmányként üdvözölhető az, a mi azóta elértett.

Ha valaki időt vesz magának s ezen számokat egyenként 1,300,000,000,000 (egy billió háromszázazzer millió) mértfölddel, a mennyit t. i. a fényugár egy év alatt halad, elosztja, azonnal tudni fogja: hány év alatt érkezik hozzánk a fényugár a nevezett csillagokból. Siriusból 16 év alatt érkezik

lóját mint eddig, úgy az idén is, július hó 2-án ünnepli meg a következő sorrendben: 1. Gyülekezés reggel 7 órakor K.-Vásárhelyt a „Szarvas” vendéglő előtt. 2. Maksán Száva Kristóf előtt csoportosulás a gyászlobogó alatt. 3. Alkalmi beszéd Eresztvényen a sirnál Szentiványi Ignác által. 4. A „Szózat” elénekzése. 5. Koszoru-lételő Jakabos Ágoston által. 6. Társas ebéd mérsékelt díj mellett Maksán. Ezen ünnepélyre minden becsületes honpolgár tisztelettel meghívatik. A rendező bizottság.

— **Tanképesítő vizsgálatok** a csiksomlyói róm. kath. tanítóképezdénél f. hó 19-én tartattak meg Bálinth Károly, abbás-tanfelügyelő és Elthes Elek kir. tanfelügyelő és miniszteri kiküldött jelenlétében. Előállottak száma 8, kik mindnyájan kántortanítói oklevelet nyertek. Ez oly eredmény, melyhez hasonlót a képezde 25 éves története felmutatni nem képes. Dicsőretet és elismerést érdemelnek a képesített ifjak; mert míg egyrésről önmagukat a jövőre biztosították: emelték az intézet tekintélyét és dicsőséget szereztek a tevékeny tanártestületnek is.

— **Őszi időt élünk.** Csikmegyében e hó 19—23-ig valóságos novemberi időjárás mutatkozott. A „Hargita”-n naponta havaz, a völgyben csipős hideg s a hegyeken éjjelenként oly vastag hóharmat, hogy a legkisebb állat nyomait is követni lehet. Gyümölcsfák, kerti ívetemények és gabonában nem sok kár mutatkozik.

— **Vállalkozók figyelmébe.** A héjasfalvi csikgyimesi államut csikmegyei szakaszának 128—129 km. közötti szabályozására 3200 frt mellett árverés hirdettetik. A verseny tárgyalás július hó 5-én a csikmegyei építészeti hivatalnál tartatik meg.

— **Köszönetnyilvánítás.** A kézdívásárhelyi iparos-iffuság által folyó hó 22-én rendezett mulatság tiszta jövedelmét, 16 frt 62 krt, tek. Szász Károly társulati alelnök és Turóczy Dénes urak a létesítendő hórházalap javára a mai napon hozzáan kézbesítették. Ezen összegből Szabó Géza közs. isk. tanító ur 1 frtot felülfizetésül adott. Fogadják hálás köszönetemet ezen ügy iránti érdeklődésükért, hogy ezzel is elősegíteni kívánták ezen humán intézet alapját. Kézdí-Vásárhelyt, 1884. június 23. Szócs József, idl. k. igazgató.

— **A temesvári távirda-igazgatóság** a következő felszólítást intézte a k.-vásárhelyi tanácsához: „Tekintetes városi tanácsnak Kézdí-Vásárhelyt. A kézdívásárhelyi távirda mellékállomásnak alárendelt jelentőségű hálósati fekvése és forgalmánál fogva magán kezelésbe adása határozottatván el, a nagyméltóságu m. k. közmunka- és közlekedési minisztériumnak f. hó 14-én 20654.

meg. Ellenben a hang, ha odáig hatolhatna, 15 millió évet venne igénybe, s ekként egy oda intézett kérdésre a nyerendő válasz 30 millió évig várta magára. Egy vasuti vonat, mely óránként 6 mf.-det hagy hátra, éjjel, nappal szakadatlanul haladva 1 év alatt érkeznek el a holdba, 380 év alatt a napba és csak 393 millió év alatt Siriusba. A legfinomabb gyapottfonal, mely a földtől Siriusig érne, öt ezer millió mázsát nyomna. És a nevezett csillagok hozzáan aránylag mégis igen közel vannak. Kiténik ez a tejt közelebbi megfigyeléséből. Ez, mint már említve lön, nem egyéb, mint rengeteg számú önálló naprendszer csoportozata, melyben a mi napunk számos kísértével szintén bennfoglaltatik. Központja, Maedler szerint, a Plejadok (a Fias) csoportozatában létezik, s töle a mi naprendszerünk 500 fény-év távolban van, azaz a villágosságsugár onnan a tért hozzánk 500 év alatt futja meg. Ha a tejt-gyűrű egyik szelétől, a központján át, a másikig egy egyenes vonalat képzelnünk, úgy annak átmérője áll előttünk, melynek hossza 10400 billió mf., azaz nyolcezer fényév. Némely csillagászok, köztük Secchi is, tizezer fényévre becsülik; a 8000 ekként a minimumot képezi.

De ez még nem minden. Ott lebegnek sokkal nagyobb messzeségben fényhomályba burkolva, más számtalan tejtrendszer

szám alatt kelt magas rendelete folytán tisztelettel felkérem a tekintetes czimet, hogy az ottani távirda-állomás kezelésére alkalmas magánvállalkozónak megnyerése érdekében segédkezet nyújtani, és különösen az ottani elemi iskolai tanítókat és gyógyszerészeket a vállalkozásra felszólítani és az eredményről engemet minél előbb értesíteni sziveskedjék, megjegyezvén, hogy a vállalkozni szándékozók eziránt sajátkezüleg irt nyilatkozatot kötelesek felterjeszteni, melyben felemlítve legyen az is, hogy a tiszti szerződés feltételeit ismerik és azokat elfogadják. Ezen feltételek az 1877. évi távirszerzési rendeletk tárának 12-ik számában az ottani mellékállomásnál bárki által megtekinthetők, megjegyezvén, hogy ezen rendelet, illetőleg az ahhoz csatolt tiszti szerződés-minta a postával egyesített távirda-állomásoknak szól ugyan, de a távirda vonatkozó feltételek ugyanazok akkor is, ha nincs postával egyesítve. Temesvárott, 1884. jun. hó 19-én. M. k. távirda-igazgatóság. Scherz, m. k. távirda-igazgató.

— **Hó nyár közepén.** Szomorú hírek érkeznek mindenfelől hideg, szél, esőzésekről és havazásokról; Dornbachból jelentik, hogy ott erősen havaz. Anssel környékén is a magasabb hegyek hóval vannak borítva. Vízáradásokról is mind több szomorú hír érkezik. Stryi községben állítólag 250 katonavesztette életét. Ez a hír azonban még megerősítésre vár. Az előntött Lankul, Przemysl, Zaleszozki, Zydanczew stb. községekben katonaság dolgozik. Felső-Magyarországból is több helyről jelentenek áradásokat. Az árvamegyebeli Turdosin községben oly nagy felhőszakadás volt, a minőre öreg emberek sem igen emlékeznek. A kár rendkívül nagy. Kralván községben az erdők egy része el van öntve, a levágott fákat a víz elsodorta. Az ár egyre nő s az eső még egyre szakad.

— **A „Budapesti Néplap”** kiadását P. Szabó Endre, a lap eddigi szerkesztője vette át s július 1-től kezdve politikai tartalommal fog megjelenni. „Védeni fogja — így szól az előfizetési felhívás — nemzeti érdekeinket rendületlenül és ostorozni fogja a gazdaságokat sokkal erőlyesebben, mint azt eddig tehette.” Az előfizetési pénzek a kiadóhoz, P. Szabó Endréhez küldendők. (Budapest, VII. zerge-utca 13. sz.)

— **Zsidóüldözés Oroszországban.** Mult pénteken Kuniavinoban (?) Nisninovgorod mellett háromezer paraszt és munkás megtámadta a zsidókat. A kihágások késő éjjig tartottak s csak 11 órakor fojtotta el az elősietett katonaság. Tizenegy zsidót megöltek, negyvenet megsebesítettek s harmincz házat leromboltak.

— **Lemberg vidékén** a mult héten nagy

árvíz volt. A megrongált területek nagyságát még hozzávetőleg sem lehet meghatározni. Az ország 74 kerülete közül 44-et kisebb-nagyobb mértékben sujtott a katasztrófa. A kár milliókra rug.

— **Szerelmi dráma Kolozsvárt.** Megdőbentő szerelmi dráma képezi közbeszéd tárgyát Kolozsvárt. Bartha Lajos városi polgár és ügynök nagyobbik leánya és Pávai Vajna József, Pávai Vajna Elek nagyenyedi ügyvéd tanuló fia, az unitárius felgimnázium növendéke, egyik éjjel arzenikum-méreggel vetettek véget életüknek. Az eset megrázott mindenkit. A leány szép volt. Ismerte mindenki. A fiatal ember is törekvő, ügyes és csinos. De még oly fiatal, alig tizenkilenc éves. A világ rossz néven veszi, ha az ifjak e korban másra is gondolnak, mint tanulmányaikra. Pedig a szívének hiába szab korlátokat a világ. Az érzellem kitör és szétzuzza az akadályokat. Az ifju gyakran járt a leányhoz, és ezt a szülők természetesen rossz néven vették. Végre is a fiatalok a legkétségbeesettebb lépésre határozták el magukat. Egyik este az ifju lakásáról, Veress Ferencz fényképész sétaterüetei házából, lepecsételt levelet küldött a leánynak, ennek kis unokaöcsece által. Senki se sejtette, hogy e levélben van a borzasztó méreg. Ugyancsak e levélben Vajna József értésére adta a leánynak, kinek ablaka az őablakával ugyanegy kertre (a Bánffy-kertre) nyílt, hogy mikor a szobából világosságot fog észrevenni, akkor ő, az ifju, már kiürítette a mérgepoarat. A leány, ugy lát-szik, észrevette ezt és ő is bevette a gyilkos italt. Az ifjut haldokolva találták ágyában, megmentéséről szó sem lehetett és fél nyolcz órakor megszűnt élni. — A leány még tovább kiüldött. Az orvosok minden lehetőt elkövettek megmentésére, de mind hiába. A város egyik legszebb leánya, a bálók és majálisok egyik legkedveltebb alakja, délelőtt tíz órakor iszonyu kínok között hunyt el.

— **Barátok a sirig.** Mult héten Luzern svájci városban egy eset történt, melyről könnyen azt hinné az ember, hogy valami szenzációt hajhászó regényből van kivéve. Pedig fájdalom, megtörtént szórul-szóra. Két angol jóbarát, az egyik Brandt konzul, ki régóta bir egy villát a vierwaldstätti tó partján, nemrég rövid távollét után ismét összekerültek. Vidáman bucsuztak el a találkozás után; Brandt lakására ment, a jó barát pedig a vendéglőbe. Odaérve, kávét rendelt szobájába és kényelemben akart helyezkedni. A pincér fölvitte a kávét, de mikor az angol ajkához emelte a csészét, halva rogyott víz-sza székébe. A kapust rögtön Brandt konzulhoz küldték, hogy megvigye neki barátja váratlan halálának híré; utközben a kapussal találkozik a Bradt inasa. Alig kezdte

mondani a kapus a szomorú hirt, az inas félbeszakította: „Szent Isten, Brandt ur is ép most halt szörnyet! Azt akartam hírtl vinni.” A két jó barát ugyanegy perczben hunyt el.

— **A házasodó prelátus.** Van mit beszélni Róma városában: egy volt pápai házi prelátus, kit IX. Pius már 1864-ben kitiltott Rómából és Civitavechiából, később felfüggesztett az isteni szolgálattól és kiátkozott s a ki aztán a methodizmusra, majd az ó-katholikus hitre tért át, — most el akar venni egy hatvantöt éves német özvegyet, kinek férje Németország egyik fényes nevét viselte és a római német gyarmatban előkelő helyet foglalt el. Mivel a menyasszony evangélikus vallásu, az esküvőnek a római evang. templomban kellene történnie; az evang. egyházi előjáróság azonban nem akarja összeadni a különös párt.

Közzgazdaság.

Mi által lehet a gyümölcsöt a férgekől megóvni? A gyümölcsnek a férgek által való megtámadtatása ismert okokra vezethető vissza. Általában úgy áll a dolog, hogy a teljesen elkülönített gyümölcsök sokkal kevésbé vannak a támadásnak kitéve, mint a levélszerű szervekkel, főleg levelekkel összekötöttek. A férgek a gyümölcsbe lépésük helyét rendesen elrejtik, egy levelet hozván arra, melyek bizonyos ragadós anyaggal odatapasztnak. Ha tehát a gyümölcsöt meg akarjuk őrizni, izolálni kell azt és vigyázni kell, hogy a levéllel érintkezésben ne maradjon. A rovarpusztító szerekkel, különösen a nikotintartalmu folyadékkal való mosogatás igen kedvező hatásu nemcsak a konzerválás, hanem a szépség tekintetében is.

Mi által lehet a sertések szaporaságát előmozdítani? Szerbia nagy sertéskezelődelméről és kivételéről régóta ismeretes, innen származik a világhírű mangalicza-sertés is. A régebben fennállott szerbiai tölgy- és bükk-öserdőkben igen könnyű volt sok sertést olesón tenyészteni. Az erdők kiirtásával azonban csakhamar Szerbiára is bekövetkezett az az idő, a midőn sem az erdei legeltetésre, sem arra nem lehetett számítani, hogy makkal is lehet a sertéseket hizlalni. Ettől az időtől fogva természetesen azzal a kezdetleges sertésenyésztési móddal is fel kellett hagyni, mely egyszerűen abból állt, hogy a sertéseket kihajtották az erdőbe makkra hizlalni. De Szerbiában ezáltal nemcsak a sertések etetése és hizlalása javult tetemesen, hanem a sertések tenyésztése is jelentékeny haladást tett. A sumadiai sertések igen jó, izletes husuk s tartós és értékes szalonnájukról nevezetese, mely tulajdonságuknál fogva különösen sódarksztetésre alkalmasak. Lassu fejlődésük és lassu hizásuk miatt azonban a hizálás nem fizette ki magát eléggé, minél fogva a tiszta tenyésztéssel, mint nem eléggé jövedelmezővel, lassankint felhagytak. Az utolsó huszharmincz év óta a Magyarországnban tett tapasztalatok alapján számos keresztezési kísérletet tettek a korán fejlődő angol sertésfajokkal, hogy így a szerb sertésfajoknál a gyorsabb fejlődéssel a gyorsabb hizás is előmozdittassék. E mellett azonban a nagyobb szaporaság előmozdítására is fordítottak gondot, illetőleg erre nézve is tettek kísérleteket, melyek nem csekély eredményre vezettek. Az eljárás, melyet Szerbiában követnek e tekintetben, a következő: Az ellés után a malacokat hat hétig vagy két hónapig az anya alatt hagyják, azután elválasztják. A tenyész-anyát ettől az időtől fogva erőteljesebb, sós takarmánnyal etetik s különben is jól gondozzák. Két-három hét múlva a sertés ismét bugni akar, de nem szabad azonnal kanhoz eresztetni, hanem csak két-három nap múlva boosátják hozzá a kiválasztott, jól kipihent kant. Miután egyszer, legfőlebb kétszer bugott, elválasztatik a kantól s ha megtermékenyített, (a mi a legtöbb esetben megtörténik) a többi sertéstől is el kell különíteni, mivel könnyen megtörténhetik, hogy a sertés újból bugásra ingereltetik. A megtermékenyí-

Radányi József.

tett sertésnek sós takarmányt kell adni. A hasasság tartama alatt gondosan kell ápolni, s az eredmény az lesz, hogy több malacot fog elleni, mint reudes körülmények közt ellett volna.

Piaci árak		Kézdí-Vásár-hely	Csik-Szereda	Gy.-Szt-Miklós
		jun. 19.	jun. 9.	jun. 3.
		frt kr	frt kr	frt kr
Hétfő	Buza) tiszta	7 —	7 —	7 50
	) elegy	6 —	6 25	5 90
	Rozs) tiszta	4 80	5 —	5 20
	) elegy	—	4 50	4 75
	Árpa) tiszta	4 —	4 75	4 50
	) elegy	—	4 25	—
	Zab	3 20	3 —	3 25
	Törökbuza . . .	5 20	5 50	5 30
	Kása) köles	12 —	10 —	10 —
	) árpa	12 —	—	—
Keddi	Borsó	8 —	5 50	—
	Lencse	12 —	—	—
	Fuszulyka . . .	7 —	5 —	—
	Lenmag	—	8 —	—
	Kendermag . . .	—	—	—
Szerda	Bükköny	—	50	—
	Pityóka	1 60	1 —	2 —
	Marhahus	— 44	— 36	— 40
	Disznóhus	— 48	— 52	— 43
	Juh-hus	— 32	— —	— —
Csütörtök	Szalonna	— 75	— 70	— 65
	Fagygyu	— 32	— 40	— 36
	Malacz	2 —	1 20	1 30
	Lud	1 20	— 90	1 —
	Bárány) feje	— —	2 50	2 —
Péntek	) fekete	— —	3 33	3 17
	Egy pár csirke . .	— 55	— 50	— 55
Szombat	10 tojás	— 20	— 20	— 15

Hivatalos árfolyamok és érték- a budapesti áru-tőzsdén.

Junius 24-én.

Magyar aranyáradék 6%	122.30
Magyar aranyáradék 4%	91.40
Magy. papíráradék 5%	88.30
Magyar vasúti kölcsön	142.25
M. keleti vasúti államkötv. I. kibocs.	86.75
M. keleti vasúti államkötv. II. kibocs.	118.30
M. keleti vasúti államkötv. III.	102.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	101.50
M. földterhermentesít. kötv. záradékkal	101.50
Temes-bánati földterher. kötvény	101.50
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	101.—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	101.50
Horvát-szlavon földterherment. kötv.	100.—
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	98.25
Magyar nyermény-sorsjegy kölcsön	115 —
Tiszasszabályozási és szegedi sorsjegy	115.25
Osztrák járadék papirban	80.20
Osztrák járadék ezüstben	81.20
Osztrák járadék aranyban	102.—
1860. államsorsjegyek	135.25
Osztrák-magyar bankrészvény	858.—
Magyar hitelbank-részvény	303.—
Osztrák hitelintézet-részvény	303.—
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.74
20 frankos arany	9.67
Német birodalmi márka	59.60
London (2 havi váltókért) . . .	121.90

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János.

Móricz Gyula.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

A brüni kis lutri.

H u z á s junius 20-án.

43. 35. 21. 14. 74.

Sz. 8—1884.

Hirdetmény.

Alulírt közp. választmány 1884. junius hó 16-án tartott ülésének 8. sz. a. jegyzőkönyvi határozata értelmében közhírré tétetik, hogy az 1874-ik évi XXXIII. t. cz. 53 §-a értelmében az 1885-ik évre érvénytelen birandó ideiglenes névjegyzék a tanácsház asztalán 1884. július 5-től jul. 25-éig ki lesz téve.

A névjegyzék kiigazítása iránti kérvények s felszólamlások július 5-től 15-éig adhatók be, az ezekre tett észrevételek az 1874. évi XXXIII. t. cz. 53. §-a értelmében pedig július 16-tól 25-ig nyújthatók be.

Kézdí-Vásárhely város központi választmányának 1884. július 16-án tartott üléséből.

Szőcs József,
kp. v. elnök.
1—3

Molnár Dénes
városkapitány,
kp. v. jegyző.

Hirdetés.

Egy 13—14 éves jó erkölcsű fiú, mint tanoncz egy czukrászdába felvétetik. Bővebben kiadóhivatalunkban értesülhetni.

3—3

852. B. gy. számhoz.
1884.

Pályázat.

A csikmegyei állatorvosi két állomás Csik-Szereda és Gyó-Szent-Miklós székhelylyel lemondás folytán megüresedvén, azoknak választás utján leendő betöltésére pályázat nyitattik; pályázni szándékozók felhivatnak, hogy törvényszerűleg felszerelt kérvényeiket folyó év július hó 2-ig alattirhoz küldjék be.

A betöltendő állomással egyenkint évi 400 frt fizetés és 100 frt uti-átalány és szabad gyakorlat van egybekapcsolva.

Csik-Szereda, 1884. junius 11-én.

Becze Antal,
alispán.

Van szerencsém a n. érd. közönség figyelmét felhívni, hogy kézdivásárhelyi könyvnyomdamban és Csikszeredában Györgyjakab Márton bérlőnél a következő

NYOMTATVÁNYOK ÁLLANDÓAN RAKTÁRON TARTATNAK

és KIS MENNYISÉGBEN is feltűnő OLCSÓ ÁRON kaphatók:

Adás-vevési szerződés.
Adóbejelentés, kisüstösöknek szeszgyárosoknak.
Adóhátralék-törleszt. kimutatás. L. K.
Adóhátraléki kimutatás, havi.
" " 1/4 évi.
" " 1 évi.
Adósság-levél r. k. egyházhhoz tartozó pénzalaphoz.
Anyakönyv, róm. k. népiskolák részére, B. minta.
Anyakönyv, tanköteles növendékek részére. (L. T.)
Allatgőszségi kimutatás.
Árverési feltételek.
Árverési kérés, ingóságokra és ingatlanokra.
Árverési hirdetmény bir. végrehajtóknak.
Árverési hirdetmény, adóügyben. (L. H.)
Baromvásári jegyzőkönyv.
Békétárgyalási jkőnyv, közs. bir. L. T.
Bélyegjegy-megrendelési iv.
Bélyeglelet. (L. H.)
Birtokiv; bel- és küliv. (L. K.)
Bizonyítvány, ujonozási felszólamlási ügyben.
Családi értesítő. (L. É.)
Cseléd-könyv.
Dohánygyártmány-megrendelés.
Egészségi bizonyítvány, lovagnak.
Egészségügyi kimutatás, D. minta.
Ertesítés a kereszteselési, (születési) házassági és halálozási anyakönyvekből.
Felvételi napló a r. kath. iskolák részére, A. minta.
Felszólamlás ujonozási ügyben.
Gyámoltak és gondnokoltak nyilvántartása.
Hádköteles szőkevények lajstroma. (L. I.)
Kipuhatólasi jegyzőkönyv.
Hagyatékli leltár, kül- és beliv.
Halálozet-felvétel, bíróságok részére.
Halálozet-felvétel, gyámhatóságok részére.
Halálozet-felvétel a brassói kir. illetékkiszabási hivatal részére.
Halál-okok idő szerinti kimutatása.
Halottkemi iktató-könyv.
Halottvizsgálati bizonyítvány, I. minta.
Halottkemi jelentés, II. minta.
" " orvosi segélyben nem részesített gyermekek haláláról, III. minta.
Halottkemi jelentés rendkívüli halálesetről, IV. m.
Halottkemi jelentés talált hulla iránt, V. minta.
Halottkemi jelentés ragályos, járványvá válható, vagy járványos betegségben történt halálesetről, VI. minta.

Halottvizsgálati jkőnyv, VII. minta.
Halottkemi jelentés halottvizsgálati jegyzőkönyvekkel, VIII. minta.
Határidő-napló, közs. bir. 13. §.
Határszéli igazolványérti utalvány.
Honvéd-változási kimutatás.
Himlőoltási bizonyító tábla.
Himlőoltási részletes kimutatás.
Hivatalos árverési hirdetmény. Adóüg.
Havi adó-kimutatás. L. A.
Hivatalos bélyeglelet.
Hivatalos jelentés, a 3 hóig nem szorgalmazott vérehajtásról.
Hivatalos jelentés, a teljesített végrehajtásról.
Idézőny, községi bíraskodáshoz.
Idézőny, erdőkíhágásos ügyekhez.
Iktató-könyv, községi részére.
Iktató-könyv, erdőkíhágásos ügyekhez.
Iktató-könyv, hádköteles szőkevények részére.
Infrascriptus praesentium vigore fidei facio indubiam et adestator in Baptisatorum.
Infrascriptus praesentium vigore fidei facio Indubiam et adestator in Copulatorum.
Infrascriptus praesentium vigore fidei facio indubiam et adestator in Defunctorum.
Itelet, községi bíraskodáshoz. (L. M.)
Járványbetegségi kimutatás.
Jegyzőkönyv a községi kiadott ló levelekről.
Jegyzőkönyv a községi kiadott marhalevelekről.
Jegyzőkönyv a községi előjárósága által kiállított utlevél-ajánlatokról.
Jegyzőkönyv a levágot szarvasmarhákról.
Jegyzőkönyv az árvek követelésének nyilvántartásáról.
Jelentés, erdőkíhágásos ügyekhez.
Jelentési levél, utazók számára.
Jelzőallogjog bekebelezése vagy előjegyzése iránti kérés és felzet.
Kataszteri birtokiv, kül- és beliv.
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a honvédség részére.
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a sorhad részére.

Kézbiztosítási iktató-jegyzőkönyv.
Kézbiztosítási bevény, közs. bírask.
Kielégítési végrehajtás iránti kérés, ingóságokra és ingatlanokra.
Kimutatás az év végén fennmaradt s behajthatatlanság czimén leírandó egyenes adóhátralékokról.
Kipuhatólasi jegyzőkönyv, hádköteles szőkevényekről. (L. H.)
Költségvetés, községi iskolák részére.
Kötelezőny, egész és fél iven.
Kötelezőny fél iven.
Kötelezőny, hely. hitv. egyházi pénzalaphoz.
Közmunka-nyilvántartási jkőnyv.
Községi iskolai számadás.
Községi költségterv.
Községi marha-igazolvány. (Könyvecske)
Községi somnás marhalétszám-kimutatás.
Községi számadás.
Küladó-hátraléki kimutatás, kül- és beliv.
Levélboríték „Excellentissimo Illustrissimo ac Reverendissimo Domino Domino Francisco Lőnhart“ stb. czimíráttal ellátva.
Levélboríték „A főtisztelendő róm. kath. esperesi hivatalnak“ czimíráttal ellátva.
Levélboríték „A nagyvont tisztelendő lelkészi hivatalnak“ czimíráttal ellátva.
Lőlevél-jegyzőkönyv. (L. J.)
Makacsági itélet, közs. bír.
Matricula Baptisatorum.
" Copulatorum.
" Defunctorum.
Meghatalmazás.
Marhalevél-jegyzőkönyv. (L. J.)
Mixta-matrimonía.
Mulasztás-kimutatás, közs. iskolák részére.
Mutató-könyv, közs. bir. 12. §-hoz.
" " közgazgatáshoz.
Nemleges záloglasi és becslési jegyzőkönyv, adóügyben. (L. Z.)
Nyilvántartás, erdőkíhágásos ügyekhez.
Nyugta és ellennyugta, r. kath. egyházmegyéknek.
Panasz, kisebb polgári peres ügyekhez.
Panasz-könyv, közs. bír.

Panasz-könyv, erdőkíhágásos ügyekhez.
Pénz-napló, erdőkíhágásos ügyekhez.
Pénzbüntetések nyilvántartása, erdőkíhágásos ügyekhez.
Pénzkezelési jegyzék.
Pénztári napló községi iskolák részére.
Pénztári napló községi iskolák részére.
Pénztári napló róm. kath. egyházmegyéknek, bel- és küliv.
Postakönyv.
Pótadó-főkönyv.
Rovatos kimutatás a róm. kath. egyház adóairól kül- és beliv.
Somnás makacsági itélet.
" kereset és felzet.
" váltókereset.
Statistikai kimutatás, róm. kath. elemi i kolákhöz, vagysis: 3-as tábla.
Számla, utalvány és nyugta, szakértőknek, bűnügyben.
Szolgálati napló, a kir. csendőrség részére.
Tanköteles növendékek anyakönyve.
Tárgyalási jegyzőkönyv, közs. bir.
Tárgyalási jegyzőkönyv, békés esetekhez (Közs. bir.)
Törzskönyv-lapja, kül- és beliv.
Tűzvesz-jelentés.
Tulajdonjog bekebelezése iránti kérés és felzet.
Utlevél-jegyzőkönyv. (L. J.)
Utlevél-utalvány, a legújabb belügymin. rendelet szerint.
Ügyviteli napló r. kath. lelkészi hivatalok részére.
Váltó-kereset. (L. S.)
Váltó-óvás.
Vendég-könyv.
Változási kimutatás, a sorhad részére.
Változási kimutatás, a honvédség részére. (L. H.)
Zálogjog-bekebelezési, előjegyz. kérés és felzet. (L. J.)
Zálogjog törése iránti kérés és felzet.
Záloglasi, becslési és árverési jegyzőkönyv adóügyben, kül- és beliv.
Záloglasi és becslési jkőnyv, adóüg.
Záloglasi jegyzőkönyv, közs. bír.
Záloglasi-jegyzőkönyvi napló.

Raktáromat folyton nagyobbítani törekszem, hogy így a n. é. közönség igényeinek gyorsabban és jutányosabban felelhessek meg.

Elvállalok továbbá mindennemű könyvek, folyó- és röpiratok, bármimemű alapszabályok, hivatalos nyomtatványok, rovatos iven, körlevelek, felhívások, árjegyzékek, számlák, étlapok, nász- és vigalmi jelentések, mindennemű meghívók, névjegyek, tánczrendek, ujévi és más alkalmi üdvözlések, falhirdetmények, szóval minden a könyvnyomdászati köréle tartozó minták csinos és gyors kiállítását.

Végül ajánlom írószereimet, levélpapiraimat, levélborítékaimat és tentáimat, melyekből raktárt tartok s melyekből gyári áron szolgálhatok.

Tisztelettel

SZABÓ ALBERT,

könyvnyomda-tulajdonos.

Ny. Szabó Albert Igyorssajtóján Kézdí-Vásárhelyt.